

Skipulagsstofnun
Jakob Gunnarsson
Laugavegi 166
150 Reykjavík

Umhverfisstofnun
Áb. 109
13 AUG. 2003
L 473
Tilv. UST20030500042

UST

Umhverfisstofnun

Umhverfisstofnun
L 473
Tilv. UST20030500042

11. ágúst 2003
Tilvisun: UST20030500042/6á

Efni: Umsögn vegna svara Landsvirkjunar um mat á umhverfisáhrifum Urriðafossvirkjunar.

Vísað er til bréfs Skipulagsstofnunar, dags. 30. júlí sl., þar sem óskað er frekari umsagnar Umhverfisstofnunar vegna svara Landsvirkjunar við umsögn stofnunarinnar, dags. 12 júní sl., um mat á umhverfisáhrifum Urriðafossvirkjunar. Umhverfisstofnun gerir eftirfarandi athugasemdir við svör framkvæmdaraðila.

Endurheimt votlendis

Í matsskýrslu vegna Urriðafossvirkjunar og í svörum Landsvirkjunar við athugasemdum Umhverfisstofnunar um mat á umhverfisáhrifum Urriðafossvirkjunar kemur fram að einungis séu uppi áform um að endurheimta votlendi í stað þeirra svæða sem tapast við Herríðarhól og í Lóni. Þessi tvö svæði eru stærstu samfelldu votlendisskikarnir á áhrifasvæði virkjunarinnar, samanlagt $1,1 \text{ km}^2$ að flatarmáli. Heildartap á votlendi vegna Urriðafossvirkjunar er hins vegar $1,36 \text{ km}^2$, þ.e. $0,26 \text{ km}^2$ af votlendi á áhrifasvæði Urriðafossvirkjunar samanstendur af minni votlendisskikum. Í matsskýrslu framkvæmdaraðila kemur fram að til þessara minni svæða teljist m.a. votlendissvæði í Breiðumýri, ofan Kaldárholtslækjar, sem nýtur sérstakrar verndar skv. 37. gr. laga nr. 44/1999 um náttúruvernd.

Mikilvægi votlendis hefur verið staðfest með sérstakri vernd þess skv. lögum nr. 44/1999 um náttúruvernd, markmiðum stjórnvalda um sjálfbæra þróun í íslensku samfélagi til ársins 2020, og alþjóðlegum skuldbindingum Íslands hvað varðar verndun líffræðilegs fjölbreytileika og losun koltvíssýrings í andrúmsloftið, en votlendi gegnir veigamiklu hlutverki í bindingu kolefnis. Þessi mótvægisáðgerð er því einkar mikilvæg að mati stofnunarinnar. Umhverfisstofnun bendir á að í úrskurðum um mat á umhverfisáhrifum vegna vegagerðar hafa stjórnvöld markað þá stefnu að endurheimta beri a.m.k. jafn mikið votlendi og raskast eða verður fyrir áhrifum við fyrirhugaðar vegaframkvæmdir, sbr. t.d. úrskurð umhverfisráðherra um mat á umhverfisáhrifum Snæfellsnesvegar um Kolgrafarfjörð dags. 23. ágúst 2002. Umsögn Umhverfisstofnunar um mat á umhverfisáhrifum Urriðafossvirkjunar er því í ósamræmi við fyrri úrskurði Umhverfisráðuneytis hvað þetta varðar. Svo jafnræðis sé gætt er eðlilegt að sömu kröfur gildi um allar framkvæmdir, burtséð frá því álití stofnunarinnar sem kemur fram í umsögn hennar um mat á umhverfisáhrifum ofangreindrar framkvæmdar, dags. 12. júní sl.

Rannsóknir á útbreiðslu greppmosa

Stofnunin ítrekar fyrri athugasemdir sínar um könnun á útbreiðslu greppmosa. Þessi tengund hefur ekki fundist áður á landinu, og hefur því mikið verndargildi. Eins og

U S T

fram kom í skýrslu Náttúrufræðistofnunar Íslands mun hún verða sett á Válista finnist hún ekki víðar. Stofnunin telur það hlutverk framkvæmdaraðila að tryggja að tilvist þessarar plöntu á þeim hlutum áhrifasvæðisins sem ekki fara undir vatn sé ekki stefnt í hættu með framkvæmdum vegna Urriðafossvirkjunar sem hliðra mætti til með auðveldu móti. Því telur stofnunin eðlilegt að frekari rannsóknir fari fram á útbreiðslu plöntunnar innan áhrifasvæðis fyrirhugaðra virkjana í Þjórsá neðan Búrfells áður en ráðist verður í framkvæmdir. Telji framkvæmdaraðili sig hins vegar hafa nægilegar upplýsingar um dreifingu plöntunnar innan áhrifasvæðis virkjunarinnar ætti með auðveldu móti að vera hægt að komast hjá óþarfa raski á greppmosa.

Virðingarfyllst,

Olafur Arnason

Helgi Jónasson